

چند خاطره فرهنگی

۲

انتخاب پزشکان سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی

پس از تأسیس سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی و ایجاد تشکیلات اصلی در سراسر کشور و بنا بر احتیاجات محلی در بعضی نقاط درمانگاه بوجود آمد. چون تا به آن زمان پزشکان ایرانی بیشتر در شهرها اقامت میکردند اداره درمانگاههای نقاط دور افتاده با مشکل جدی روبرو شد. با توجه به گراشی که من در مورد امکان استفاده از متخصصین آلمانی قسلاً فرستاده بودم به پیشنهاد مرحوم دکتر اقبال انتخاب و استخدام پزشکان آلمانی و اطریشی برای درمانگاهها بمن واگذار گردید. پس از مطالعات لازمه با همکاری انجمن پزشکان اطریشی گروهی از پزشکان این دو کشور را برای خدمت در درمانگاههای سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی انتخاب کردم. همراه آنها به تهران آمدم و در مراسمی به حضور و الاحضرت اشرف پهلوی معرفی نمودم. این گروه چندین سال در نقاط دور افتاده کشور به هموطنان ما خدمت کردند.

نگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
 رتال جامع علوم انسانی

استخدام پزشکان بهداشتی وزارت راه

پس از انتخاب موفقیت آمیز اسنادان پزشکی دانشگاه تبریز و همچنین پزشکان درمانگاههای سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی، چون وزارت بهداشتی نیز برنامه مفصلی برای بهداشتی وزارت راه کارگران و کارکنان آن وزارتخانه تهیه کرد. بودجه بسیار به درخواست آقای دکتر مهدی طوفه رئیس بهداشتی وزارت راه گروهی پزشکان برای درمانگاههای وزارت راه اطریشی انتخاب و استخدام کردم که سالها بعد در کارکنان وزارت راه در نقاط مختلف کشور اشغال دانستند. همچنین پرفسور ویلهلم اسمایر حراج معروفه اطریشی را استخدام کردم

که سمت ریاست بیمارستان مرکزی وزارت راه (بیمارستان دکتر طرفه کنونی) را برعهده داشت . به هموطنان ما چه کارمند وزارت راه و چه طبقات دیگر خدمات بزرگ انجام داد و تا پایان عمر خود این سمت را داشت و در بهران فوت شد .

انتخاب و استخدام اساتدان موسیقی برای اداره کل هنرهای زیبای کشور

اداره کل هنرهای زیبای کشور تصمیم گرفت در آموزش موسیقی اصلاحاتی بعمل آورد و با روش تعلیماتی جدید امکان بهتری به آموزش جوانان با استعداد این رشته فراهم سازد . جناب آقای پهلبد که آزمون رئیس اداره کل هنرهای زیبا بودند از من خواستند چند نفر استاد موسیقی و یک نفر رهبر انتخاب و استخدام کنم . چند نفر هنرمند لایق به تهران اعزام گردید که علاوه بر تدریس و تعلیم هنرجویان موسیقی ارکستر سمفونیک تهران را تشکیل دادند . استخدام اساتدان موسیقی مقارن با بعضی حریانات غیر عادی در تهران شد و قانون استخدام اساتد موسیقی در مجلس با شکال برخورد . لذا بعنوان معلم موسیقی نظامی استخدام شدند و مراحل آخر مکاتبات و اقدامات بیثباتی استخدامی با وزارت جنگ صورت گرفت . قرار داد استخدام را هم ب موجب وکالتنامه که از طرف وزارت جنگ ب نام من صادر شده بود ، از طرف آوزار ایجاد امضاء کردم . موسیقی دانان اطریشی اسخدا می سالیها در هنرستان موسیقی و ارکستر سمفونیک بهران خدمت کردند و حتی هنگام تاسیس ارکستر اپرا بعضی در تهران بودند و با آن همکاری میکردند

مذتهابود که بمنظور عضویت ایران در کمیته جهانی المپیک فعالیت میشد اما نتیجه قطعی حاصل نگردیده بود . با رئیس کمیته المپیک اطریش سابقه آشنائی داشتم ، خواهش کردم با دوستان عضو کمیته تماس بگیرد و بخواهد از پیشنهاد انتخاب ایران به عضویت آن حمایت کنند . جریان را به ایران نوشتم آقای ابوالفضل صدری به نمایندگی تربیت بدنی بوین آمدند ایشانرا با رئیس کمیته المپیک اطریش آسا کردم و موافقت اطریش و چند کتور دیگر را به آقای صدری ناثید کردند . شمنظور هم عمل نمودند و در نتیجه ایران به عضویت کمیته جهانی المپیک پذیرفته شد .

در سال ۱۹۵۲ روری اطلاع باندیم گروه فرهنگی ایران بدعوت کشورهای دانمارک و لهستان و چکسلواکی در اروپا میبایگد در مسجد اقدامات بن مفاات فرهنگی اطریش دعوت کردند این گروه از وین هم بازدید کنند . سفر این گروه که عبارت بودند از آقای سحمسد حجاری (مطیع الدوله) - دکتر مهنوی - مانی محمد عبداللند کرجی - باهشاد و ملک مطیعی

اثر بسیار مفیدی در توسعه بعدی روابط فرهنگی بین دو کشور باقی گذارد.

اعزام چند گروه علمی و فرهنگی

۱- هیئت فرهنگی طبیعیات برای مطالعه در تبریز و ناحیه اطراف آن.

۲- مذاکره و ترتیب اعزام آقای Prof. FRAUENDORFER Dr. STUMVOLL

برای امور کتابداری، تنظیم کتابخانه آستانه قدس و کتابخانه ملی تهران و کلاس آموزش کتابداری در تهران.

تهیه مقدمات و تنظیم کتاب فلورا ایرانیکا

گیاه‌شناس معروف اطریشی آقای پرفسور شینگر پس از پایان جنگ جهانی دوم کتابی تحت عنوان FLORA ECEA تالیف کرده بودند، حاوی گیاههای مجمع الجزایر ازه که بسیار جالب و از نظر شناساندن گیاههای آن سرزمین فوق العاده مفید و موثر بود. چون تالیف چنین کتابی برای کشور ما هم حائز اهمیت بود ایشان را تشویق کردم اقدام به تالیف کتابی تحت عنوان FLORA IRANICA بنمایند.

تهیه وسایل سفرایشان و همسرشان را به ایران و سفر به کلیه استانها برای مطالعه جمع آوری نمونه گیاههای کشورمان را فراهم ساختم. ضمناً اقدام نمودم که مجموعه گیاههای ایران که دانشمندان دیگر قبلاً جمع کرده بودند به موزه طبیعیات وین ارسال گردد تا با قیاس نمونه‌های مختلف تشخیص صحیح صورت بگیرد و از دوباره کاری جلوگیری بعمل آید. مهمترین این مجموعه‌ها عبارت بودند از Collection Hinne Stookholm Kiew Garden LONDON Herbier Boissier Geneue

که هنوز در موزه طبیعیات وین تحت مطالعه آقای پرفسور شینگر قرار دارد. بنا بتقاضای من جناب آقای باقر شاهرودی وزیر کشاورزی وقت از برنامه تهیه کتاب فلورا ایرانیکا پشتیبانی کرده وسایل و تسهیل کار آقای دکتر شینگر را فراهم ساختند و چندین جلد که بیش از ۳۰۰ کل کتاب باشد تاکنون انتشار یافته و انتظار می‌رود تا پایان سال ۱۹۷۸ بقیه جزوات آماده گردد.

کتاب فلورا ایرانیکا از نظر علمی - صنعتی - بازرگانی و هنری حائز اهمیت بسیار

میباشد.

بهنگام رایزنی فرهنگی ایران در آلمان و اطریش با توجه به مشکلات پذیرش دانشجویان ایرانی در دانشگاههای آلمان با مقامات مربوط آلمانی مذاکره نمودم و مقدمات تأسیس یک دانشگاه آلمانی را در ایران فراهم آوردم. چون بعد از مدت کوتاهی تغییراتی در سرپرستی داده شد و سرپرستی دانشجویان ایرانی را در اطریش و آلمان که طی سالها به تنهایی اداره میکردم به چهار قسمت نمودند یک نفر در اطریش و سه سرپرست در سه ناحیه آلمان تعیین شدند. متأسفانه بموضوع تأسیس دانشگاه آلمانی در ایران توجهی نکردند.

از اینرو در سال ۲۵۳۳ شاهنشاهی ضمن عریضه از طریق ریاست دفتر مخصوص دربار شاهنشاهی جریان رایه شرف عرض شاهنشاه آریامهر رسانیدم و عرایض مورد توجه ذات اقدس شاهانه قرار گرفت. امر به رسیدگی از طرف سفارت شاهنشاهی در آلمان غربی صادر فرمودند. طی جلساتی که در سفارت شاهنشاهی ایران در آلمان تشکیل شد اطلاعات لازمه در اختیار جناب آقای دکتر امیر اسلان افشار سفیر سابق شاهنشاه آریامهر در آلمان غربی و رئیس کل کنونی تشریفات دربار شاهنشاهی گذارده شد. به همت ایشان همکاری مقامات فرهنگی آلمان جلب گردید و نتیجه اقدامات و مذاکرات به تأسیس دانشگاه رشت منجر شد. در ضیافتی که از طرف آقای دکتر سفیر آلمان در ایران بمناسبت ورود نمایندگان آلمان برای ترتیب کار دانشگاه مورد بحث داده شد هنگام سخنرانی خودشان اظهار داشتند:

دکتر عزیز بی پدر دانشگاه آلمانی در ایران میباشد البته منظور همان دانشگاهی است که محل آن رشت انتخاب شد.

(ادامه دارد)

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
 کتابخانه جامع علوم انسانی

* * *

بر گریه من شب همه شب می خندید
 میگفت نه و بزیر لب می خندید

دیشب بمن آن گل از طرب می خندید
 گفتم مگر از گریه من داری خوش

آهم ز فلک، ناله ز گردون گذرد
 گویم چه ز شب که بی توام چون گذرد
 صیاحی بیدگلی کاشانی

چون یاد توام در دل محزون گذرد
 روزم گذرد سیه تر از شب بی تو